

УДК 371.13:004

Оксана Чекан,
асистент кафедри педагогіки й методики
дошкільної та початкової освіти
Мукачівського державного університету

ІНФОРМАТИЧНЕ МІКРОВИКЛАДАННЯ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті обґрунтовано інформатичне мікрОВИКЛАДАННЯ засобами комп'ютерних технологій як основний метод формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку. Проаналізовано передбачені завдання щодо формування професійної компетентності майбутніх вихователів засобами КТ у процесі викладання фахових дисциплін. Визначено підхід до професійної підготовки майбутніх вихователів. Представлено реалізацію ідеї широкої інтеграції комп'ютерних технологій у навчальний процес вищого навчального закладу та її результати.

Ключові слова: *інформатичне мікрОВИКЛАДАННЯ, професійна компетентність, комп'ютерні технології.*

В статье обосновано информатическое микропреподавание средствами компьютерных технологий как основной метод формирования профессиональной компетентности будущих воспитателей детей дошкольного возраста. Проанализированы предусмотренные задания по формированию профессиональной компетентности будущих воспитателей средствами КТ в процессе преподавания специальных дисциплин. Определен подход к профессиональной подготовке будущих воспитателей. Представлена реализация идеи широкой интеграции компьютерных технологий в учебный процесс высшего учебного заведения и ее результаты.

Ключевые слова: *информатическое микропреподавание, профессиональная компетентность, компьютерные технологии.*

In the article the informatic microteaching means of computer technology as the primary method of preschool children teachers' professional competence formation. The analysis provided the task of forming teachers' professional competence by means of CT in the teaching of professional disciplines. The approach to training future teachers is presented implementation of the general idea of integrating computer technology into the learning process of a higher education institution and its results.

Key words: *informatic microteaching, professional competence, computer technology.*

Постановка проблеми. Аналіз розвитку освітньої системи показує, що реалізація принципів сучасної освіти відбувається в процесі впровадження в цю систему сучасних комп'ютерних і телекомунікаційних технологій. Фактично під впливом цих технологій складається принципово нова освітня система, в якій долаються обмеженості традиційної системи освіти. Так, О. Філатов розуміє інформатизацію освіти як: комплекс заходів, пов'язаних із насиченням освітньої системи інформаційними засобами, інформаційними технологіями та інформаційною продукцією; методологію і стратегію вдосконалення відбору змісту методів і організаційних форм навчання, орієнтованих на розвиток особи тих, що навчаються, їх інтелектуального потенціалу, ефективну підготовку їх до життя та професійної діяльності в «інформаційному суспільстві» [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Застосування комп'ютерних технологій у навчанні досліджувалось у працях В. Безпалька, Л. Буркова, Я. Ваграменко, А. Давиденко, А. Єршова, М. Жалдака, Є. Кузнецова, В. Лаптева, А. Марона, Ю. Машбиця, І. Румянцева та інших. Водночас, рівень підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в галузі комп'ютерних технологій ще не відповідає сучасним вимогам суспільства і не забезпечує студентів обсягом знань та вмінь, що необхідні для майбутньої фахової діяльності з навчання дошкільників комп'ютерної грамоти. Професійна компетентність сучасного фахівця дошкільної освіти є складним багатокомпонентним поняттям, що передбачає і оволодіння комп'ютерними технологіями.

У вітчизняній та зарубіжній педагогіці проблема формування професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти розглядалась у роботах Л. Артемової, Г. Беленької, А. Богуш, С. Будака, Н. Гавриш, В. Нестеренко, Т. Степанової та інших. Вчені визначили чинники ефективного формування професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти, як-от: усвідомлення суспільного та соціального значення феномена «компетентність» та необхідності її формування; врахування ціннісних професійних орієнтацій, потреб і запитів дітей; осмислення, засвоєння змісту предметів, творче використання наявних знань, доведення до досконалості професійних умінь, навичок, операцій у сучасних умовах, розвиток професійних здібностей і високої кваліфікації фахівця, його професійної мобільності, готовності до інноваційної діяльності, творчого зростання.

Мета статті: обґрунтувати, проаналізувати, визначити та представити інформатичне мікрОВикладання як метод формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку засобами КТ.

Завданнями цього дослідження є :

1. Обґрунтувати інформатичне мікрОВикладання засобами комп'ютерних технологій як основний метод формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку;

2. Проаналізувати передбачені завдання щодо формування професійної компетентності майбутніх вихователів засобами КТ у процесі викладання фахових дисциплін;

3. Визначити підхід до професійної підготовки майбутніх вихователів;

4. Представити реалізацію ідеї широкої інтеграції комп'ютерних технологій у навчальний процес вищого навчального закладу та її результати.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основним методом формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку засобами КТ нами обрано інформатичне мікрвикладання засобами комп'ютерних технологій, яке передбачало виокремлення окремого інформатичного вміння у процесі викладання конкретної фахової дисципліни, теоретичне ознайомлення студентів з цим умінням; перегляд навчального фільму, який давав можливість спостерігати практичне використання цього вміння; підготовка 3–5 хвилинного фрагмента заняття для демонстрації цього вміння; проведення заняття зі студентами та запис його на диск; обговорення та аналіз заняття з іншими студентами під керівництвом викладача [3].

Крім того, формування професійної компетентності майбутніх вихователів засобами КТ у процесі викладання фахових дисциплін передбачало: усвідомлення ними завдання і мети вивчення матеріалу; самостійну підготовку матеріалу для опрацювання засобами комп'ютерних технологій; теоретичний аналіз матеріалу, формування відповідних навичок; формування асоціативних інформатичних зв'язків; апробацію асоціативних інформатичних зв'язків на аналогічних навчальних завданнях інших дисциплін; аналіз отриманих результатів (рис. 1).

Рис. 1 Формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку засобами комп'ютерних технологій

Такий підхід до професійної підготовки майбутніх вихователів спрямований на формування у нього, крім професійної компетентності, яка входить до переліку його кваліфікаційної характеристики, множини професійно-зорієнтованих асоціативних інформатичних зв'язків. Інформаційний масив такої підготовки базувався на відкритій архітектурі освітньої діяльності, яка передбачала доступ до навчального контенту як через відкритий інформаційний простір, з використання комп'ютерних технологій, так і внутрішні електронні ресурси навчального закладу.

Інформатичне мікрвикладання із застосуванням комп'ютерних технологій дає можливість реалізувати ідею широкої інтеграції комп'ютерних технологій у навчальний процес вищого навчального закладу. Водночас інформатичне мікрвикладання є дидактичною одиницею індивідуального навчального проекту, який об'єднує комп'ютерну програму, інформаційний масив, завдання та інструкцію його виконання. Студент, вирішуючи дидактичне завдання, будує власну інформатичну модель виконання цього завдання, вибирає адекватні технології, способи реалізації. При виконанні комп'ютерно-зорієнтованого завдання у студента формувалися знання, уміння формулювати мету, оцінювати результати виконання, визначати логічні зв'язки з іншими поняттями та явищами, планувати та організовувати досягнення мети через використання доступних технологічних процесів. На початкових етапах роботи студенти вибирали добре обізані пакети програм (зі складу офісних програм), на пізніших етапах роботи переходили до більш вузькоспеціалізованих, професійних програм, відповідно до вивчення кожної фахової дисципліни.

Результатом такої інтеграції було отримано множину професійно-зорієнтованих інформатичних асоціативних зв'язків, що в поєднанні із достатнім рівнем сформованості професійної компетентності майбутніх вихователів забезпечує формування високого рівня інформатичної складової професійної компетентності. Пройшовши таку підготовку, випускники вишів є готовими до інформатичної діяльності в дошкільному навчальному закладі (рис. 2).

За традиційною для вищих навчальних закладів моделлю навчання домінувальне положення займає викладач. Студент у цій моделі має залежне положення, що не стимулює його до активних дій, його основна роль – це сприймання і засвоєння соціального досвіду. В інформатичній моделі провідна роль у процесі навчання належить студенту, він визначає параметри свого навчання і приймає принципові рішення.

Завдання викладача зводиться до підтримки розвитку від повної залежності до повного самоуправління в роботі з комп'ютером. Поєднання традиційної моделі, необхідної для формування професійних знань, умінь і навичок із інформатичною моделлю, яка забезпечує формування

інформатичної складової компетентності, дає можливість ефективно забезпечити підготовку вихователя дошкільного закладу, який володіє сучасними комп'ютерними технологіями та методиками організації навчального процесу в ДНЗ.

Рис. 2. Професійно-інформатична діяльність майбутнього вихователя

Висновки і перспективи. У статті обґрунтовано інформатичне мікрОВикладання засобами комп'ютерних технологій як основний метод формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку. Проаналізовано передбачені завдання щодо формування професійної компетентності майбутніх вихователів засобами КТ у процесі викладання фахових дисциплін. Визначено підхід до професійної підготовки майбутніх вихователів. Представлено реалізацію ідеї широкої інтеграції комп'ютерних технологій у навчальний процес вищого навчального закладу. Результатом такої інтеграції було отримано множину професійно-зорієнтованих інформатичних асоціативних зв'язків, що в поєднанні із достатнім рівнем сформованості професійної компетентності майбутніх вихователів забезпечує формування високого рівня інформатичної складової професійної компетентності.

Перспективу подальших наукових розробок убачаємо в теоретичному обґрунтуванні методики підготовки вихователів до використання комп'ютерних технологій у різних видах діяльності дошкільників в умовах дистанційної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Беленька Г. В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу [Текст] : монографія / Г. В. Беленька. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 32 с.
2. Богуш А. М. Комунікативно-мовленнєвий супровід становлення україномовної особистості майбутніх фахівців дошкільної освіти півдня України [Текст] : навч. посіб. / А. М. Богуш, О. С. Трифонова, О. І. Кисельова ; під заг. ред. А. М. Богуш. – Одеса : Лерадрук, 2013. – 241 с.
3. Капранова В. А. Сравнительная педагогика. Школа и образование за рубежом [Текст] : учеб. пособ. / В. А. Капранова. – Минск : Новое знание, 2004. – 222 с.
4. Филатов О. К. Информатизация технологий обучения в высшей школе [Текст] / О. К. Филатов. – М., 2001. – 283 с.